

L Ö G

um breyting á lögum nr. 63 31. des. 1964, um stýrimannaskóla í Vestmannaeyjum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „einni tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf“ í 2. gr. laganna komi: eins og tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf.

2. gr.

Á eftir orðinu „íþróttir“ í 3. gr. laganna komi: einkum sund.

3. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Í skólanum skulu vera fiskimannapróf 1. og 2. stigs.

4. gr.

5. gr. laganna orðist svo:

Til fiskimannaprófs 1. stigs útheimtis:

I. Stærðfræði (skrifleg):

1. Í reikningi: Kunnátta í fræðinni um heilar tölur, jákvæðar og neikvæðar, almenn brot, tugabrot, finna eina óþekkta stærð í jöfnu, þríliðureikning, einfaldan prósentureikning, veldi og rót, notkun logaritma.
2. Í flatarmálsfræði: Beinarn línur, horn, þríhyrningar, ferhyrningar, hringurinn, flatarmál þríhyrnings, rétthyrnings og hrings.
3. Þríhyrningafræði: Þekking á grundvallaratriðum þríhyrningafræðinnar og á útreikningi flatra, rétthyrndra þríhyrninga samkvæmt henni.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

1. Þekking á jarðhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, breidd og lengd; kompáslínur og kompásstrik.
2. Þekking á kompásnum og notkun hans, á misvísun og halla (inklination), segulskekkju og hvernig hún er fundin með jarðlægum athugunum, á segulskekkjutöflum og stýristöflum.
3. Þekking á sjókortum, innihaldi þeirra og notkun.
4. Þekking á miðunartækjum, vegmælum og djúpmælitækjum; þekking á leiðarreikningi, drift og straumi; að setja stefnu skipsins og að finna stað skipsins í sjókortinu.
5. Þekking á dagbókarhaldi; kunna að finna, hvenær flóð verður og fjara.
6. Þekking á sextanti og notkun hans.
7. Þekking á meðferð og notkun helztu siglinga- og fiskileitartækja og annarra raftækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg, skrifleg og verkleg):

1. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum, á bjargtækjum og notkun þeirra.
2. Þekking á hirðingu og meðferð á skipum, reiða og seglum, undirstöðuþekking á stöðugleika skipa; taliureikningur, almennar skipamælingar.

3. Að kunna algengustu hnúta, samsetning kaðla og víra, netaviðgerð og seglasaum. Gerð veiðarfæra og meðferð þeirra.

Auk þess er nemendum skylt að hlýða á fyrirlestra um fiskverkun og meðferð sjávarafurða.

IV. Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að læra íslenzka réttitun og undirstöðuatriði íslenzkrar málfraði, einkum þau atriði, er stuðla að stafsetningarkunnáttu. Að hafa lesið að minnsta kosti 50 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orð og orðatiltæki, er að sjómennsku lúta. Nemendur skulu kunna nokkurn veginn lögskipaða réttitun og geta samið stutta ritgerð um efni, sem tilheyrir starfi þeirra, þannig að orðfæri sé sæmilegt og lesmerki rétt sett. Nemendur læri skýra framsetningu og réttan framburð íslenzkrar tungu.

V. Danska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VI. Enska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VII. Sjóréttur (skriflegur):

Að þekkja helztu lagaákvæði, er varða rétt og skyldur skipstjórnarmanna.

VIII. Heilsufræði (munnleg):

Að hafa fengið yfirlit yfir það helzta, er stendur í lækningabókum sjómannanna, og sé einkum lögð áherzla á þessi atriði:

1. Hjálp í viðlögum við slysfarir og algengustu kvilla.
2. Sóttvarnarreglur, sem skipum er skylt að hlýða.
3. Almennar heilbrigðis- og þrifnaðarreglur í skipum.
4. Þekking á notkun lyfja og tækja í lyfjakistu skips.

5. gr.

Á eftir 5. gr. laganna komi ný grein, sem verður 6. gr., og greinatala laganna breytist því til samræmis, svo hljóðandi:

Til fiskimannaprófs 2. stigs útheimtist hið sama og til fiskimannaprófs 1. stigs og enn fremur:

I. Stærðfræði (skrifleg):

1. Í flatarmálsfræði: Marghyrningar, sporbaugur, rétthyrndur þríhyrningur, einslaga og samfalla þríhyrningar, uppdrættir og útreikningur flatarmáls einföldustu flata.
2. Í þríhyrningafræði: Sinus-regla um flata þríhyrninga.
3. Í rúmfræði: Útreikningur rúmtaks og þyngdar tenings og sívalnings.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

1. Fyllri þekking á segulskekkju kompássins, kunna að finna segulskekkju með viks-athugun sólar, skyn á kompás-leiðréttingum.
2. Þekking á samdrætti og kunna að reikna stefnu og vegalengd milli tveggja staða með vaxandi breiddarmun og lengdarmun.
3. Þekking á leiðarbókarhaldi.
4. Þekking á himinhvolfinu og daglegri hreyfingu þess, á bauganetum þess, á að ákveða afstöðu himinhnatta, þekking á sólinni og hreyfingu hennar. Þekking á mælingu tímans og skiptingu hans. Kunna að finna ristíma og hvarftíma sólar.

5. Þekking á hæðarleiðréttingum sólar og að kunna að finna breiddina með athugun sólar í hádegisbaug.
 6. Kunna að finna staðarlínu fyrir skipið og segulskekkju kompássins með hæðaraðferðinni.
 7. Fyllri þekking á meðferð og notkun helztu siglinga- og fiskileitartækja og annarra raftækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.
- III. Sjómennska (munnleg og skrifleg):
1. Þekking á notkun alþjóða-merkjabókar og flöggum og þekking á ljós- og hljóð-morsemerkjum eftir Morse-stafrófi.
 2. Skipamælingar og fyllri þekking á stöðugleika skipa. Áhrif skrúfu og stýris.
 3. Þekking í meðferð sjávarafurða, fiskverkun og fiskmati.
 4. Þekking á almenntri vinnustjórnun og vinnuhagræðingu.
- IV. Íslenzka (munnleg og skrifleg):
- Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri málfræðiþekking og helztu atriði setningafræðinnar.
- V. Danska (munnleg):
- Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli, einkum úr sjómannamáli, geta talað dönsku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.
- VI. Enska (munnleg):
- Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um sjómennsku, geta talað ensku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.
- VII. Sjóréttur (skriflegur):
- Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs.
- VIII. Heilsufræði (munnleg):
- Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs, einkum um næma sjúkdóma, samræðissjúkdóma og varnir gegn þeim.
- IX. Vélfræði (munnleg):
- Einföldustu atriði mótorfræðinnar ásamt yfirliti yfir algengustu vélar, vindur og dælur, notkun þeirra, umhirðu og eldsneyti.
- X. Bókhald:
- Að kunna það bókhald, er staðan útheimtir.
- XI. Nemendum er skylt að hlýða á fyrirlestra um veðurfræði og læra og skilja helztu tákni og skýringar á veðurkortum.

6. gr.

6. gr. laganna, sem verður 7. gr., orðist þannig:

Við burtfararpróf skal auk kennarans, sem prófar, vera einn prófdómari í hverri grein, og skipar ráðuneytið til þess sérfræðinga eftir föngum. Í fallgreinum skulu þó vera tveir prófdómarar.

Munnleg próf má halda í heyranda hljóði.

7. gr.

7. gr. laganna, sem verður 8. gr., orðist þannig:

Þeir, sem staðizt hafa próf við stýrimannaskólann, skulu fá prófskirteini, er sýni aðaleinkunn þeirra og séreinkunnir.

Prófskírteini við burtfararpróf skulu gefin út á íslenzku og að minnsta kosti einu alþjóðamáli.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 25. marz 1967.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Gylfi Þ. Gislason.

31. marz 1967.

Nr. 7.

L Ö G

um námslán og námsstyrki.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

Lánasjóður íslenzkra námsmanna, hlutverk hans og stjórn.

1. gr.

Hlutverk lánasjóðs íslenzkra námsmanna er að veita íslenzkum námsmönnum lán til náms við Háskóla Íslands, erlenda háskóla og tækniskóla, svo og aðrar hliðstæðar erlendar kennslustofnanir, samkvæmt nánari ákvæðum í reglugerð.

2. gr.

Stefnt skal að því, að opinber aðstoð við námsmenn samkvæmt lögum þessum nægi hverjum námsmanni til að standa straum af árlegum námskostnaði, þegar eðlilegt tillit hefur verið tekið til aðstöðu hans til fjáröflunar.

3. gr.

Menntamálaráðherra skipar stjórn sjóðsins, þannig: Einn samkvæmt tilnefningu háskólaráðs, einn samkvæmt tilnefningu Sambands íslenzkra stúdenta erlendis, einn samkvæmt tilnefningu Stúdentaráðs Háskóla Íslands, einn samkvæmt tilnefningu fjármálaráðherra, en tvo án tilnefningar, og skal annar þeirra valinn með hliðsjón af kunnugleika á námi og högum þeirra námsmanna, sem eigi eru stúdentar, en hinn vera formaður stjórnarinnar.

Stjórnin skal skipuð til fjögurra ára í senn, nema fulltrúar Stúdentaráðs Háskóla Íslands og Sambands íslenzkra stúdenta erlendis, sem skipaðir eru til tveggja ára.

Varamenn í stjórn sjóðsins skulu skipaðir með sama hætti og til jafnlangs tíma.

Verði atkvæði jöfn við afgreiðslu mála í stjórn sjóðsins, ræður atkvæði formanns.